

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

ärinimi: AS Saaremaa Piimatööstus

registrikood: 10053871

tänava/talu nimi, Pikk tn 64

maja ja korteri number:

linn: Kuressaare linn

vald: Saaremaa vald

maakond: Saare maakond

postisihnumber: 93815

telefon: +372 4524186

e-posti address: info@mosaaremaa.ee

veebilehe address: www.mosaaremaa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	12
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	13
Lisa 4 Varud	14
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	14
Lisa 7 Laenunõuded	15
Lisa 8 Materiaalsed põhivarad	16
Lisa 9 Immateriaalsed põhivarad	17
Lisa 10 Laenukohustised	18
Lisa 11 Võlad ja ettemaksed	19
Lisa 12 Võlad töövõtjatele	20
Lisa 13 Sihtfinantseerimine	20
Lisa 14 Aktsiakapital	21
Lisa 15 Müügitulu	22
Lisa 16 Muud äritulud	23
Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused	23
Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud	24
Lisa 19 Tööjõukulud	24
Lisa 20 Muud ärikulud	24
Lisa 21 Seotud osapooled	25
Lisa 22 Tegevuse jätkuvus	26
Aruande allkirjad	27
Vandeauditiitori aruanne	28

Tegevusaruanne

AS Saaremaa Piimatööstuse põhikirjast tulenevateks tegevusaladeks on toorpiima kokkuost ja käitlemine ning jae- ja hulgikaubandus.

Lõppenud majandusaastal varusime toorpiima valdavalt Saaremaa ja Hiiumaa piimatootjatelt, kes on ka Saaremaa Piimaühistu liikmed. Ostsime lisapiima ka mandrilt.

2023.aastal varusime toorpiima 53 705 tonni, aga 2022.aastal 49 586 tonni.

2023. aastal varuti mahepiima 2 320 tonni, aga 2022.aastal 2 077 tonni, mis on võrreldes 2022.aastaga 12% rohkem.

2023. aastal oli AS Saaremaa Piimatööstuse müügitulu 34,0 miljonit eurot, mis oli samas suurusjärgus kui 2022.aastal. Müügituludest moodustas ekspordi osatähtsus 2023.aastal 39%, 2022.aastal oli ekspordi osatähtsus 44%.

AS Saaremaa Piimatööstuse keskmine töötajate arv 2023.aastal oli 78, mis vähenes võrreldes 2022. aastaga 11 töötaja võrra.

Suuremaid investeeringuid 2023.aastal ei tehtud. Oli niinimetatud turbulentsiaasta. 2023.aastal tegid aasta alguses juustu hinnad vabalanguse rekordi. AS Saaremaa Piimatööstus oli 2023 aasta teises pooles EBITDA juures positiivses pooles, aga ikkagi ei suudetud katta aasta alguses ekspordi juustu hinna languse tõttu tekkinud miinust.

Intressimäärade risk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood kõiguvad turu intressimäärade muutuste tõttu. Ettevõtte avatus turu intressimäärade muutuste riskile on eelkõige seotud lühi- ja pikaajaliste võlakohustistega. Ettevõtte ei kasuta finantsinstrumente intressimäärade muutusest tuleneva riski maandamiseks. EURIBOR-iga seotud laenukohustiste vähenemise tõttu väheneb ka avatus EURIBOR-i tõusust tekkiva riski osas.

Edasised plaanid

2024. aasta peamiseks eesmärgiks on saavutada stabiilne rahavoog väga kiiresti muutuval turul.

2024. aastal on turule tulemas paar uut toodet, millest loodetakse saada juurde müügihitte.

2024. aastal suurimaks investeeringuks kujuneb juustu ploki uue pakkeliini ostmise.

Täna on peamiseks probleemiks juustu madal hind maailmaturul, mis otseselt mõjutab ekspordi. Trendid näitavad, et juustu hinnad peaksid tegema pöörde ülespoole mais, juunis.

Anname endast parima ja täname neid, kes väärtustavad puhast saarte keskkonda ja siit pärinevaid MO Saaremaa juustu, võid ja teisi piimatooteid endi toidulaual.

Finantssuhtarvud

	31.12.2023	31.12.2022
LIKVIIDSUSSUHTARVUD		
Maksevõime üldine tase Maksevõime üldine tase = Käibevara/Lühiajalised kohustised	0,688	0,814
Võlgade kattekordaja Võlgade kattekordaja = Kohustused/Omakapital	3,509	2,476
TASUVUSE e. RENTAABLUSE NÄITAJAD		

Müügikate (%) Müügikate (%) = ((Netorealisatsioon-Müüdnud kauba kulu)/Netorealisatsioon) *100	9,310	9,953
Varade tulukus (ROA) % Varade tulukus (ROA) % = (Puhaskasum;-kahjum/Varad kokku) *100	-10,505	6,083
Omakapitali tulukus (ROE) % Omakapitali tulukus (ROE) % = (Puhaskasum;-kahjum/Omakapital kokku) *100	-47,370	21,147

Ramatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	449	121	2
Nõuded ja ettemaksud	2 508 028	2 773 459	3;5
Varud	2 996 712	3 842 743	4
Kokku käibevarad	5 505 189	6 616 323	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	57 550	57 550	
Finantsinvesteeringud	0	2 000	
Nõuded ja ettemaksud	0	10 822	3
Materiaalsed põhivarad	7 865 845	8 584 513	8
Immateriaalsed põhivarad	210 870	224 838	9
Kokku põhivarad	8 134 265	8 879 723	
Kokku varad	13 639 454	15 496 046	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	2 117 600	2 582 442	10
Võlad ja ettemaksud	5 666 477	5 018 618	11;12
Sihtfinantseerimine	223 284	526 422	13
Kokku lühiajalised kohustised	8 007 361	8 127 482	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	2 063 918	2 144 285	10
Sihtfinantseerimine	543 412	766 696	13
Kokku pikaajalised kohustised	2 607 330	2 910 981	
Kokku kohustised	10 614 691	11 038 463	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	723 633	723 633	14
Ülekurs	1 376 976	1 376 976	
Kohustuslik reservkapital	72 363	72 363	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 284 611	1 341 957	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 432 820	942 654	
Kokku omakapital	3 024 763	4 457 583	
Kokku kohustised ja omakapital	13 639 454	15 496 046	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Müügitulu	33 982 834	33 757 926	15
Muud äritulud	572 662	122 812	16
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-705 963	2 015 867	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-30 819 106	-30 398 000	17
Mitmesugused tegevuskulud	-790 867	-862 233	18
Tööjõukulud	-2 463 638	-2 584 393	19
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-863 066	-874 329	8;9
Muud ärikulud	-1 354	-2 990	20
Ärikasum (kahjum)	-1 088 498	1 174 660	
Intressikulud	-276 975	-176 214	
Muud finantstulud ja -kulud	-67 347	-55 792	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-1 432 820	942 654	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 432 820	942 654	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	-1 088 498	1 174 660	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	863 795	874 329	8;9
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-31	0	
Muud korrigeerimised	-526 422	25 000	
Kokku korrigeerimised	337 342	899 329	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	276 253	-324 209	
Varude muutus	846 031	-2 077 339	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	647 858	1 173 017	
Laekunud intressid	586	3 285	
Laekumised sihtfinantseerimisest	0	36 720	13
Kokku rahavood äritegevusest	1 019 572	885 463	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-83 313	-89 972	8;9
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	1 765	0	16
Laekunud muude finantsinvesteeringute müügist	2 000	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-79 548	-89 972	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksud	-486 389	-508 858	
Arvelduskrediidi saldo muutus	-26 645	24 381	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	-81 754	-79 791	
Makstud intressid	-276 975	-176 214	
Muud väljamaksud finantseerimistegevusest	-67 933	-59 077	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-939 696	-799 559	
Kokku rahavood	328	-4 068	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	121	4 189	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	328	-4 068	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	449	121	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Aktiikapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2021	723 633	1 376 976	72 363	1 341 957	3 514 929
Aruandeaasta kasum (kahjum)				942 654	942 654
31.12.2022	723 633	1 376 976	72 363	2 284 611	4 457 583
Aruandeaasta kasum (kahjum)				-1 432 820	-1 432 820
31.12.2023	723 633	1 376 976	72 363	851 791	3 024 763

Vaata ka Lisa 14 Aktiikapital

Jaotamata kasum seisuga 31.12.23 moodustas 851 791 eurot. Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb netodividendina 681 433 eurot väljamakstavalt summalt tulumaksukulu 20/80. Juhul, kui välja makstaks kogu jaotamata kasum bilansipäeva seisuga oleks dividendide tulumaksu summa 170 358 eurot.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Saaremaa Piimatööstus 2023.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse Standardiga, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduses ning mida täpsustab Rahandusministri määrus ja täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid.

AS Saaremaa Piimatööstuse kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi 1 alusel. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

AS Saaremaa Piimatööstus ei ole koostanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet lähtudes Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduse §29 lg(5) ja (6), mille alusel on AS Saaremaa Piimatööstus vabastatud konsolideerimisgrupi aruande koostamisest. AS Saaremaa Piimatööstuse üle valitsevat mõju omab Saaremaa Piimaühistu, asukohaga Pikk tn 64 93815 Kuressaare linn, Saaremaa vald.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

2023.a.majandusaasta aruande koostamisel on rakendatud arvestusmeetodeid, mis tulenevad Raamatupidamise seadusest. Arvestusmeetodite muutuste mõju on kajastatud tagasi ulatavalt. Eelmiste perioodide võrdlusandmed on viidud vastavusse uue arvestusmeetodiga.

Lisarea nimetus	31.12.2022	Muutus	31.12.2022
Värke piimatöötlemine;rõõsa koore tootmine (10511)	282 231	987 848	1 270 079
Piima ja piimatoodete hulгимүүк (46331)	1 028 164	-987 848	40 316

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Finantsinvesteeringud

Pikaajaliste investeeringutena kajastatakse bilansis finantsinvesteeringuid, mis on soetatud pikemaks perioodiks kui üks aasta. Tütarettevõtete loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtte loetakse kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest. Investeeringuid tütarettevõttesse on kajastatud soetusmaksumuse meetodil.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

AS Saaremaa Piimatööstuse tütar- ja sidusettevõtte on:
 AS Pinus
 Asukoht - Tallinn Paldiski mnt. 107
 Põhitegevusala - toidukaupade hulgi- ja jaemüük
 Lihtaktsiate arv - seisuga 31.12.2023 - 16 000
 Osaluse % - 100%
 Bilansiline maksumus 57 550 eurot

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõuded ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on sõltuvalt ebatõenäoliselt laekuva nõude tekkimise põhjusest kantud perioodikuludesse. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja.

Nõudeid hinnatakse alla, kui esineb põhjendatud kahtlusi selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku. Individuaalselt oluliste väärtuste langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsekuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude kuludesse kandmisel ja bilansiise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Netorealiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasest äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja põhivara kasutusele võtuga otseselt seonduvatest väljaminekutest. Põhivarana kajastatakse need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 1 000 eurot ning mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määraates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale. Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumuleeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1 000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised	13-40 aastat
Masinad, seadmed	6-17 aastat
Muu inventar	3-10 aastat
Immateriaalne põhivara	2-20 aastat

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Materiaalse põhivara objekti spetsiifika tõttu võib selle kasulik eluiga erineda muu sama grupi omast. Sellisel juhul vaadatakse seda eraldiseisvana ning määratakse talle sobiv amortisatsiooni periood. Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid parendustöid, mis tõstavad objekti võimet osaleda tulevikus majandusliku kasu loomisel, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Muud kulutused, mis pigem säilitavad põhivara võimet luua majanduslikku kasu, kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes Muude ärikuulude real.

Rendid

Rent on kokkulepe, mille kohaselt rendile andja annab ühe või reamaksete eest rentnikule õiguse kasutada vara kokkulepitud perioodi jooksul. Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Omandiõigus võib, kuid ei pruugi rentnikule üle minna.

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas.

Kasutusrent on rent, mis ei ole kapitalirent.

Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustise vähendamiseks.

Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenu, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a. edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustised ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalisena.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldis on kohustis, mille realiseerumise aeg või summa ei ole fikseeritud.

Muude kohustiste puhul on nende summa üldjuhul fikseeritud arvel, lepingus või mõnes muus algdokumendis, eraldiste puhul aga tuleb lähtuda juhtkonna või ekspertide hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ja selle realiseerumise aja kohta. Eraldiste summat saab usaldusväärselt hinnata ja on tõenäoline, et ettevõtte peab eraldama vahendeid, et kohustis täita.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on valitsuspoolne abi, mida teostatakse ettevõttele teatud ressursside üleandmise kaudu ning mille saamiseks peab ettevõtte äritegevus vastama teatud kindlaks määratud kriteeriumitele. Sihtfinantseerimine ei hõlma valitsuspoolset abi, mille väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata.

Varade sihtfinantseerimine, mille põhitingimuseks on, et seda saav ettevõtte peab ka ostma, ehitama või muul viisil soetama teatud põhivara.

Varade sihtfinantseerimine võib endas sisaldada täiendavaid tingimusi (põhivara soetamise ajagraafik, soetatava põhivara liik, tema asukoht ja hoidmise periood).

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil - sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglase väärtus) ja kajastatakse vastavalt RTJ 5 "Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad". Vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui on täidetud kõik sellega kaasnevad tingimused.

Tegevuse sihtfinantseerimine on sihtfinantseerimine, mis ei ole varade sihtfinantseerimine. Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel ja sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena. Vastavat kohustist kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena, olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Tulud

Tulu toodete müügist kajastatakse raamatupidamises siis, kui on täidetud kõik järgnevalt loetletud tingimused;

- * olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud müüjalt ostjale;
- * müüjal ei ole jätkuvalt niisugust haldamisvastutust, mida seotakse omandiga ning puudub kontroll kauba või toote üle;
- * tulu müügitehingust saab usaldusväärselt mõõta;
- * tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- * tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Tulu teenuse müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval.

Intressitulu kajastatakse tuluna siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kulud

Kulud on kajastatud tekkepõhise arvestusprintsibi alusel.

Maksustamine

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär on 20% ning tasumisele kuuluv maksusumma moodustab 20/80 netoväljamaksest. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga.

Maksusüsteemi eripära tõttu ei teki ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksustamisväärtuste ning raamatupidamislike jääkväärtuste vahel

ning seetõttu ei teki ka edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna ning kohustisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustis tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10.kuupäeval.

Seotud osapooled

AS Saaremaa Piimatööstuse aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaeetvõtja ning emaeetvõtjat kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid (s.h. emaeetvõtte Saaremaa Piimaühistu ja tütarettevõtte AS Pinus;
- tegev-ja kõrgemat juhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid aruande kuupäeva, 31.detsember 2023 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Arvelduskontod	449	121
Kokku raha	449	121

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	1 276 344	1 276 344		
Ostjatelt laekumata arved	1 276 344	1 276 344		
Nõuded seotud osapoolte vastu	936 334	936 334		21
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	242 795	242 795		5
Laenuõuded	37 500	37 500		7
Muud nõuded	2 270	2 270		
Viitlaekumised	2 270	2 270		
Ettemaksed	12 785	12 785		
Tulevaste perioodide kulud	12 785	12 785		
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 508 028	2 508 028		
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	934 651	934 651		
Ostjatelt laekumata arved	934 651	934 651		
Nõuded seotud osapoolte vastu	1 443 062	1 432 240	10 822	21
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	344 560	344 560		5
Laenuõuded	37 500	37 500		7
Muud nõuded	1 283	1 283		
Viitlaekumised	1 283	1 283		
Ettemaksed	23 225	23 225		
Tulevaste perioodide kulud	23 225	23 225		
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 784 281	2 773 459	10 822	

2023. aastal ei ole tehtud nõuetele allahindlusi nagu ka 2022.aastal.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tooraine ja materjal	283 067	423 135
Tooraine ja materjal	283 067	423 135
Lõpetamata toodang	2 442 402	3 024 111
Lõpetamata toodang	2 442 402	3 024 111
Valmistoodang	271 243	395 497
Valmistoodang	271 243	395 497
Kokku varud	2 996 712	3 842 743

2023.aastal ei tehtud varude allahindlusi nagu ka 2022.aastal.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	242 795		344 560	
Üksikisiku tulumaks		48 753		58 136
Erisoodustuse tulumaks		2 541		1 658
Sotsiaalmaks		93 305		110 070
Kohustuslik kogumispension		3 002		1 346
Töötuskindlustusmaksed		6 133		9 726
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	242 795	153 734	344 560	180 936

Vaata täpsemalt lisast 3 Nõuded ja ettemaksed ja lisast 11 Võlad ja ettemaksed.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtja maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning ettevõtte 31.12.2023 lõppenud majandusaasta aruandes vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõtjale olulise täiendava maksusumma.

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2022	31.12.2023
10017705	AS Pinus	Eesti	Toidukaupade hulgi- ja jaemüük	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:		
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2022	31.12.2023
AS Pinus	16 000	16 000
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	16 000	16 000

AS Pinus aktsiate bilansiline maksumus 31.12.2023 seisuga on 57 550 eurot, 31.12.2022 seisuga oli ka 57 550 eurot. 2022. aastal tehti mitterahaline sissemaks AS Pinus omakapitali.

Lisa 7 Laenuõuded

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Sihtotstarbeline laen	37 500	37 500	10%	euro	31.03.2024
Laenuõuded	37 500	37 500	10%	euro	31.03.2024
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Sihtotstarbeline laen	37 500	37 500	10%	euro	25.12.2023
Laenuõuded	37 500	37 500	10%	euro	25.12.2023

Farm In Holding OÜ ning AS Saaremaa Piimatööstus vahel on 23.08.2018.a. sõlmitud laenuleping, mille kohaselt on AS Saaremaa Piimatööstus laenanud Farm In Holding OÜ-le 37 500 eurot.

Lisa 8 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

								Kokku
	Maa	Ehitised	Muud masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2021								
Soetusmaksumus	31 582	2 693 110	15 036 649	437 614	130 000	0	130 000	18 328 955
Akumuleeritud kulum	0	-957 647	-7 716 890	-298 120				-8 972 657
Jääkmaksumus	31 582	1 735 463	7 319 759	139 494	130 000	0	130 000	9 356 298
Ostud ja parendused			19 579	3 700	65 363		65 363	88 642
Muud ostud ja parendused			19 579	3 700	65 363		65 363	88 642
Amortisatsioonikulu		-67 920	-769 264	-23 243				-860 427
Ümberliigitamised			190 347		-190 347		-190 347	
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest			190 347		-190 347		-190 347	
31.12.2022								
Soetusmaksumus	31 582	2 693 110	15 017 549	440 426	5 016	0	5 016	18 187 683
Akumuleeritud kulum		-1 025 567	-8 257 128	-320 475				-9 603 170
Jääkmaksumus	31 582	1 667 543	6 760 421	119 951	5 016	0	5 016	8 584 513
Ostud ja parendused			25 688	49 579	57 626		57 626	132 893
Muud ostud ja parendused			25 688	49 579	57 626		57 626	132 893
Amortisatsioonikulu		-67 557	-757 129	-24 411				-849 097
Müügid (jääkmaksumuses)				-1 734				-1 734
Muud muutused				-730				-730
31.12.2023								
Soetusmaksumus	31 582	2 693 110	15 043 237	486 188	62 642		62 642	18 316 759
Akumuleeritud kulum		-1 093 124	-9 014 257	-343 533				-10 450 914
Jääkmaksumus	31 582	1 599 986	6 028 980	142 655	62 642		62 642	7 865 845

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2023	2022
Muud materiaalsed põhivarad	1 765	0
Kokku	1 765	0

Lõpetamata projektide all seisuga 31.12.23 summas 62 642 eurot kajastuvad Elektrigeneraatori eest tehtud maksed summas 30 822 eurot; LPG vedelgaasi täislahenduse lisamise eest olemasolevale katelde süsteemile summas 3 660 eurot, Deaeraatori heiteauru lahenduse eest

16 240 eurot ja Läbipääsusüsteemi uuendamise eest 11 920 eurot.

Lisa 9 Immateriaalsed põhivarad (eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2021		
Soetusmaksumus	278 069	278 069
Akumuleeritud kulum	-40 659	-40 659
Jääkmaksumus	237 410	237 410
Ostud ja parendused	1 330	1 330
Amortisatsioonikulu	-13 902	-13 902
31.12.2022		
Soetusmaksumus	279 399	279 399
Akumuleeritud kulum	-54 561	-54 561
Jääkmaksumus	224 838	224 838
Amortisatsioonikulu	-13 968	-13 968
31.12.2023		
Soetusmaksumus	279 399	279 399
Akumuleeritud kulum	-68 529	-68 529
Jääkmaksumus	210 870	210 870

Lisa 10 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Käibekapitalilaen	794 371	794 371			6,7%:Limidikohustistasu määr 1,15%	euro	30.11.2024
Lühiajalised laenud kokku	794 371	794 371					
Pikaajalised laenud							
Investeeringislaen	199 018	199 018			6,6030%	euro	25.08.2026
Investeeringislaen	765 399	765 399			6,6450%	euro	28.11.2026
Investeeringislaen	238 286	238 286			6,6450%	euro	28.11.2026
Käibevahendite laen	292 500	99 600	192 900		4%	euro	30.11.2026
Investeeringislaen	493 500	6 000	487 500		4%	euro	30.11.2026
Investeeringislaen	400 000	1 743	114 211	284 046	3%	euro	30.11.2039
Investeeringislaen	950 000		342 722	607 278	4%	euro	30.11.2035
Pikaajalised laenud kokku	3 338 703	1 310 046	1 137 333	891 324			
Kapitalirendikohustised kokku	48 444	13 183	35 261				
Laenukohustised kokku	4 181 518	2 117 600	1 172 594	891 324			
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Käibekapitalilaen	821 016	821 016			€STR1,89%+2,65%	euro	30.11.2023
Lühiajalised laenud kokku	821 016	821 016					
Pikaajalised laenud							
Investeeringislaen	266 098	266 098			6 kuu EURIBOR0,926%+2,65%	euro	25.08.2026
Investeeringislaen	997 919	997 919			6 kuu EURIBOR2,701%+2,75%	euro	28.11.2026
Investeeringislaen	310 675	310 675			6 kuu EURIBOR2,701%+2,75%	euro	28.11.2026
Käibevahendite laen	400 400	107 900	292 500		4%	euro	30.11.2026
Investeeringislaen	500 000	6 500	493 500		4%	euro	30.11.2026
Investeeringislaen	400 000		91 718	308 282	3%	euro	30.11.2039
Investeeringislaen	950 000		246 291	703 709	4%	euro	30.11.2035
Pikaajalised laenud kokku	3 825 092	1 689 092	1 124 009	1 011 991			
Kapitalirendikohustised kokku	80 619	72 334	8 285				
Laenukohustised kokku	4 726 727	2 582 442	1 132 294	1 011 991			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jäak)maksumus

	31.12.2023	31.12.2022

Maa	31 582	31 582
Ehitised	1 599 986	1 667 543
Masinad ja seadmed	6 028 980	6 760 421
Muud materiaalsed põhivarad	142 655	119 951
Muud varad	5 836 251	6 914 549
Kokku	13 639 454	15 494 046

AS Saaremaa Piimatööstus vallasvarale on seatud kommertspant kogusummas 4 976 024 eurot.

31.12.23 seisuga saldoss olevate kapitalirendikohustiste intressimäärade vahemik on 6,1020% kuni 6,3220%.

31.12.22 seisuga saldoss olevate kapitalirendikohustiste intressimäärade vahemik oli 2,785% kuni 4,775%.

Seisuga 31.12.23 on AS Saaremaa Piimatööstusel lühiajalisi kohustisi summas 8 007 361 eurot, mis ületab käibevarasid 2 502 172 euro võrra. Lühiajaliste kohustiste alla kajastatakse laenude pikaajalist osa summas 810 333 eurot. Käibekapitalilaenu tähtaeg on 30.11.2024. Ettevõttel on plaan seda pikendada.

Seisuga 31.12.22 oli AS Saaremaa Piimatööstusel lühiajalisi kohustisi summas 8 127 482 eurot, mis ületas käibevarasid 1 511 159 eurot. Lühiajaliste kohustiste all kajastati laenude pikaajalist osa summas 1 197 674 eurot.

Vaata täpsemalt lisast 22 Tegevuse jätkuvus.

Lisa 11 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 679 307	1 679 307	
Võlad töövõtjatele	162 316	162 316	12
Võlad seotud osapooltele	3 670 647	3 670 647	21
Maksuvõlad	153 734	153 734	5
Muud võlad	6	6	
Muud viitvõlad	6	6	
Saadud ettemaksed	467	467	
Kokku võlad ja ettemaksed	5 666 477	5 666 477	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 201 195	1 201 195	
Võlad töövõtjatele	215 592	215 592	12
Võlad seotud osapooltele	3 416 203	3 416 203	21
Maksuvõlad	180 936	180 936	5
Muud võlad	290	290	
Muud viitvõlad	290	290	
Saadud ettemaksed	4 402	4 402	
Kokku võlad ja ettemaksed	5 018 618	5 018 618	

Lisa 12 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Töötasude kohustis	114 028	137 378	
Puhkusetasude kohustis	47 985	77 660	
Muud kinnipidamised palgast	0	402	
Palgast kinnipeetav ametiühingu maks	31	28	
Palgast kinnipeetav täitev ameti makse	272	124	
Kokku võlad töövõtjatele	162 316	215 592	11

Lisa 13 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2021	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2022
	Kohustised			Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks				
KIK sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	180 213			180 213
PRIA sihtfinantseerimine põhivarade soetus	994 198	36 720		1 030 918
EAS sihtfinantseerimine põhivarade soetus	74 375			74 375
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	1 248 786	36 720		1 285 506
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
EAS sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	7 612			7 612
PRIA sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	25 000		-25 000	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	32 612		-25 000	7 612
Kokku sihtfinantseerimine	1 281 398	36 720	-25 000	1 293 118

	31.12.2022	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2023
	Kohustised			Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks				
KIK sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	180 213		-4 000	176 213
PRIA sihtfinantseerimine põhivarade soetus	1 030 918		-522 422	508 496
EAS sihtfinantseerimine põhivarade soetus	74 375			74 375
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	1 285 506		-526 422	759 084
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
EAS sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	7 612			7 612
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	7 612			7 612
Kokku sihtfinantseerimine	1 293 118		-526 422	766 696

Lisa 14 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Aktsiakapital	723 633	723 633
Aktsiate arv (tk)	113 224	113 224

Lisa 15 Müügitulu

(eurodes)

	2023	2022
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	20 614 025	18 860 581
Soome	3 081 485	3 183 701
Holland	1 592 048	2 472 030
Hispaania	813 708	992 523
Poola	2 132 739	2 687 491
Itaalia	0	113 952
Taani	47 020	4 521
Bulgaaria	24 200	0
Kreeka	1 968 933	1 080 632
Leedu	430 880	1 089 286
Läti	2 842 094	2 409 776
Rootsi	0	19 277
Tšehhi	132 333	395 240
Saksamaa	175 058	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	33 854 523	33 309 010
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Ahvenamaa	0	425 280
Jaapan	74 858	2 222
Ukraina	21 019	21 414
Gruusia	32 434	0
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	128 311	448 916
Kokku müügitulu	33 982 834	33 757 926
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Värske piima töötlemine, rōõsa koore tootmine (10511)	1 369 428	1 270 079
Juustu-ja kohupiimatootmine (10512)	25 959 291	23 842 667
Muude piimatoodete tootmine s. h. või tootmine (10519)	6 283 194	8 180 085
Piima ja piimatoodete hulgimüük (46331)	26 245	40 316
Mitmesuguste erinevate kaupade vahendamine (46191)	24 533	111 181
Mujal liigitamata toiduainete tootmine (10891)	304 126	268 825
Kaubavedu maanteel (49411)	7 817	36 573
Raamatupidamine (69202)	8 200	8 200
Kokku müügitulu	33 982 834	33 757 926

Vaata täpsemalt lisast 21 Seotud osapooled.

Seotud osapooltele müüdnud kaupade ja teenuste müügisumma osatähtsus 2023 aasta AS Saaremaa Piimatööstuse kogu müügitulust moodustas 45,1% summas 15 323 743 eurot ning 2022 aastal 46,5% summas 15 702 235 eurot.

Emaettevõttele Saaremaa Piimaühistule 2023 aasta müügisumma oli 10 942 eurot ning 2022 aastal 14 059 eurot.

Tütarettevõttele AS Pinus müüakse kaupu edasimüügiks kaubandusettevõtetele.

2023 aastal oli müügisumma 15 305 282 eurot ja 2022 aastal 15 687 775 eurot.

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale ning olulise osalusega eraisikust omanikele ning nende valitseva või olulise mõju all olevatele ettevõtjatele müüdi 2023 aastal kaupu summas 7 519 eurot ja 2022 aastal summas 401 eurot.

Lisa 16 Muud äritulud

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	31	0	
Tulu sihtfinantseerimisest	526 422	25 000	13
Trahvid, viivised ja hüvitised	17 420	72 851	
Rendi- ja üüritulu	13 278	13 278	
Muud	15 511	11 683	
Kokku muud äritulud	572 662	122 812	

Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tooraine ja materjal	27 043 835	26 385 777	21
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	129 730	170 881	
Energia	871 931	985 665	
Elektrienergia	373 713	338 940	
Kütus	498 218	646 725	
Veevarustusteenused	317 462	289 068	
Transpordikulud	1 433 346	1 503 922	
Üür ja rent	10 323	1 644	
Tööjõurent	0	1 964	
Distributsiooniteenus	624 039	491 242	
Muud	388 440	567 837	
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	30 819 106	30 398 000	

Vaata täpsemalt lisast 21 Seotud osapooled.

Seotud osapooltelt osteti 2023 aastal kaupu ja teenuseid kokku summas 19 350 901 eurot ja 2022 aastal 21 641 032 eurot.

Emaettevõtjalt Saaremaa Piimaühistult osteti 2023 aastal toorainet ja transporditeenuseid summas 17 089 312 eurot ja 2022 aastal 19 854 788 eurot.

Tütarettevõtelt AS Pinus osteti 2023 aastal teenuseid summas 2 261 589 eurot ning 2022 aastal 1 786 244 eurot.

Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2023	2022
Üür ja rent	18 612	33 403
Tööjõurent	0	1 255
Energia	213 629	172 728
Elektrienergia	160 246	144 901
Kütus	53 383	27 827
Veevarustusteenused	35 200	32 024
Lähetuskulud	9 439	10 448
Koolituskulud	2 231	2 662
Õigusabi, nõustamine	10 631	4 489
Reklaami- ja müügiedenduskulud	325 594	384 043
Liikmemaksud	2 845	2 778
Kindlustusmaksed	4 064	4 391
Infovõrgu haldamine	21 415	18 039
Käibetaara kasutusrent	89 892	69 830
Muud	57 315	126 143
Kokku mitmesugused tegevuskulud	790 867	862 233

Lisa 19 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	1 849 829	1 942 571
Sotsiaalmaksud	613 809	641 822
Kokku tööjõukulud	2 463 638	2 584 393
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	78	89
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	77	88
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	1

Lisa 20 Muud ärikulud

(eurodes)

	2023	2022
Kahjum materiaalsete põhivarade müügist	730	0
Trahvid, viivised ja hüvitised	629	1 990
Annetused	0	1 000
Muud	-5	0
Kokku muud ärikulud	1 354	2 990

Lisa 21 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Saaremaa Piimaühistu
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	Saaremaa Piimaühistu
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Eesti

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ja ettemaksed		
Emaettevõtja	10 822	29 416
Tütarettevõtjad	924 898	1 402 613
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	614	211
Kokku nõuded ja ettemaksed	936 334	1 432 240
Võlad ja ettemaksed		
Emaettevõtja	3 475 720	3 241 876
Tütarettevõtjad	194 927	174 327
Kokku võlad ja ettemaksed	3 670 647	3 416 203

PIKAAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ja ettemaksed		
Emaettevõtja	0	10 822
Kokku nõuded ja ettemaksed	0	10 822

MÜÜDUD	2023		2022	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Emaettevõtja		10 942	4 272	9 787
Tütarettevõtjad	15 305 282		15 687 775	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	7 519		401	
Kokku müüdud	15 312 801	10 942	15 692 448	9 787

OSTETUD	2023		2022	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Emaettevõtja	16 619 645	469 667	19 376 554	478 234
Tütarettevõtjad		2 261 589		1 786 244
Kokku ostetud	16 619 645	2 731 256	19 376 554	2 264 478

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022

Arvestatud tasu	185 937	204 243
-----------------	---------	---------

AS Saaremaa Piimatööstus on andnud garantii AS Pinus laenudele kogusummas 1 519 690 eurot.

Lisa 22 Tegevuse jätkuvus

AS Saaremaa Piimatööstusel on seisuga 31.12.23 lühiajalisi kohustisi summas 8 007 361 eurot, mis ületab käibevarasid 2 502 172 euro võrra. Lühiajaliste kohustiste all kajastatakse laenude pikaajalist osa summas 810 333 eurot, kuna AS Saaremaa Piimatööstusel ei ole aruandekuupäeva seisuga täidetud kõik laenulepingu eritingimused, mistõttu on laenuandjal õigus laen ennetähtaegselt tagasi kutsuda. Vastavalt RTJ 2 paragrahv 19 alusel tuleb sellisel juhul laen kajastada lühiajalise kohustisena, isegi juhul, kui pärast aruandekuupäeva on laenuandjalt saadud nõusolek, et ta oma õigust ei kasuta.

Olukord on tekkinud seoses laenu vajadusega PRIA juustuliini tootmiseseadmete soetamise ja paigaldamise projekti ning KIK-i külma-soojusenergia taaskasutuse ja vadaku puhastuse projekti käivitamiseks.

Juhatus ei näe, et eelpool nimetatud asjaolu esinemine võiks halvendada laenusaaaja ja laenusaaajaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute ega lepingu täitmist tagava kolmanda isiku majanduslikku seisundit ega seada ohtu lepingust tulenevate kohustuste täitmist panga ees.

Juhatus näeb ette 2024 aastal kulude kokkuhoidu ja laojäägi vähendamist, et kaasata rohkem käibevahendeid ettevõtte tegevusse.

Juhatus on seisukohal, et ettevõtte tegevus on jätkuv ja ei esine ohustavaid asjaolusid.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 26.04.2024

AS Saaremaa Piimatööstus (registrikood: 10053871) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VILLI PIHL	Juhatuse liige	26.04.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Saaremaa Piimatööstus aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS Saaremaa Piimatööstus (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus

võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;

- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvas sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;

- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;

- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruande esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Tarmo Ader

Vandeaudiitori number 197

AVAC Audit OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 286

A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, Harju maakond, 11316

26.04.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

AS Saaremaa Piimatööstus (registrikood: 10053871) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TARMO ADER	Vandeaudiitor	26.04.2024

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 284 611
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 432 820
Kokku	851 791

Kasumi jaotamise otsus

(eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 284 611
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 432 820
Kokku	851 791
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	851 791
Kokku	851 791

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Juustu- ja kohupiimatootmine	10512	25959291	76.39%	Jah
Muude piimatoodete tootmine, sh või tootmine	10519	6283194	18.49%	Ei
Värske piima töötlemine, rõõsa koore tootmine	10511	1369428	4.03%	Ei
Mujal liigitamata toiduainete tootmine	10891	304126	0.89%	Ei
Piimatoodete, munade, toiduõli ja -rasva hulgimüük	46331	26245	0.08%	Ei
Mitmesuguste erinevate kaupade vahendamine	46191	24533	0.07%	Ei
Raamatupidamine, maksualane nõustamine	69202	8200	0.02%	Ei
Kaubavedu maanteel	49411	7817	0.02%	Ei